

býti kdykoliv zrušeny, mohly poskytovatí domácímú obchodu větší výhody než cizímú a pod. Články 328—330 mír. sml. vers. však nařizují, že s v o b o d n á p á s m a v n ě m e c k ý c h p ř í s t a v e c h, jak trvala na počátku války, musí býti zachována a podléhají řádu v mír. smlouvě (čl. 328—330) obsaženému, který určuje bezcelnost přívozu i vývozu zboží, kromě poplatků statistických, obmezení lodních dávek pouze na poplatky správní a udržovací, národní rovnost co do výhod při zřizování skladišť, výpravy zboží atd. Tím svobodná pásma přístavní nabývají jistého rázu mezinárodního, protože po 5 letech, kdy nastane recipocita (čl. 378), budou i ostatní státy nuceny přijmouti pro své přístavy stejné zásady, budou-li chtít, aby Německo vůči nim řád tento i nadále zachovávalo. Tato recipocita neplatí pro právo čl. republiky na svobodné oblasti v Hamburce a ve Štětíně, jež musí býti po 99 let zachovány bezpodmínečně.

Literatura.

- Karl Knies, Die Eisenbahnen und ihre Wirkungen, 1853.
 Emil Sax, Die Verkehrsmittel in Volks- und Staatswirtschaft, 2 sv., Vídeň 1878—79, 2. vyd. Berlin 1918 až 1923.
 Emil Sax, Transport- und Kommunikationswesen v Schönbergově Handbuch der politischen Oekonomie, sv. I.
 v. d. Borghht, Das Verkehrswesen, Lipsko 1894.
 Gustav Cohn, System der Nationalökonomie, svazek III., Nationalökonomie des Handels- und des Verkehrswesens, Stuttgart 1898.
 Týž, Zur Geschichte und Politik des Verkehrswesens, 1900.
 Josef Grunzel, System der Verkehrspolitik, Lipsko 1908.
 Wilhelm Roscher, Die Nationalökonomie des Gewerbleisses und Handels 2 díly, 8. vyd., Stuttgart 1917.
 Handwörterbuch der Staatswissenschaften, vyd. Conrad, Elster, Lexis, Löning, 3. vyd.
 Wörterbuch der Volkswirtschaft, vyd. Elster, 2. sv., 3. vyd.
 Mischler-Ulbrich, Oesterreichisches Staatswörterbuch, 2 sv., Vídeň 1895.
 Die deutsche Volkswirtschaft am Schlusse des 19. Jahrhunderts, vydáno cis. statist. úřadem v Berlíně 1900.
 W. Lotz, Verkehrsentwicklung in Deutschland 1800—1900, 2. vyd.
 Eugen v. Philippovich, Grundriss der Politischen Ökonomie, 2. svazek Volkswirtschaftspolitik, 2. díl, 5. vyd., Tubinky 1915.
 Werner Sombart, Die deutsche Volkswirtschaft im Neunzehnten Jahrhundert, 2. vyd., Berlin 1909.
 Paul Cauwès, Cours d'économie politique, 4 sv., 3. vyd., Paříž 1893.

- F. C. H u b e r, Die geschichtliche Entwicklung des modernen Verkehrs, Tubinky 1893.
- Fr. W e i c h s - G l o n, Das finanzielle und soziale Wesen der modernen Verkehrsmittel, Tubinky 1894.
- Dr. Albín B r á f, Národohospodářská politika, Praha 1914 (posmrtné vydání Spisů Dra Albína Bráfa, díl I. Nástin přednášek universitních, sv. II.
- Obchodní Sborník. Pořádají Dr. Josef Gruber a Dr. Rudolf Hotowetz, část V. Dopravnictví (pošta, telegraf, telefon, železniční politika a právo dopravní), napsal Dr. Jos. Gruber, Jan K o l o u š e k, Fr. P l í h a l. Praha, 1900; část VII. a VIII. O dopravě zboží po železnicích (předpisy tarifní), I. a II., napsal Fr. Plíhal, Praha 1901.
- Gruber, O světovém hospodářství, Praha 1900.
- Gruber, Finanční principy moderních prostředků dopravních, Praha 1901.
- Gruber, O vodních cestách a vodní dopravě námořní a vnitrozemské, Praha 1902.
- Josef K a i z l, Postátnění železnic v Rakousku, Athenaeum ročn. III., Praha 1885.
- T ý ž, Finanční věda, část II., Praha 1892.
- T ý ž, Passive Eisenbahnen, Vídeň 1895.
- B r u n s, Das Postwesen, seine Entwicklung und Bedeutung, Lipsko 1917.
- W a n k a, Das Postwesen in Österreich 1891—1901.
- Dr. Otto K u č e r a, Pošta a telegraf ve starověku, středověku a novověku. Praha 1913.
- P o l i t i k a. Redig. Dr. Z d. T o b o l k a. Díl II., část 1., stati: Ota Š m í d, Naše železniční a stavební politika; inž. Emil Z i m m l e r, Vodní cesty v republice čsl.; J. N o v á k, Pošta, telegraf a telefon.
- P l a v e b n í r o č e n k a 1923 a 1924. Vydal čsl. plavební úřad v Praze 1923 a 1924.
- P ř í r u č k a h o s p o d á ř s k é h o ž i v o t a č e s k o s l o v e n s k é h o. Vydal Dr. Arthur Katz-Foenstner, Berlín 1923, dopravní stati Dra. Arn. M á d l a, Jos. N o v á k a, Dr. V á c l. P á r t l a.
- Dr. Arnošt M á d l, O čsl. tarifnictví, Praha 1923.